

Prezydent Miasta Torunia

Toruń, 10 maja 2019 r.

BIURO
RADY MIASTA TORUNIA

131
wpłynęło dnia 13.05.2019
KSW: P BM

Pan

Marcin Czyżniewski

Przewodniczący

Rady Miasta Torunia

WP. 074.36.2019

Opinia na temat propozycji przedstawionych w petycji Stowarzyszenia Rozruch.

Stowarzyszenie Rozruch

Składający petycję proponuje wprowadzenie zmian w uchwałach Rady Miasta Torunia dotyczących jednostek pomocniczych Gminy Miasta Torunia w zakresie:

- 1) zmiany granic jednostek pomocniczych;
- 2) zmiany nazewnictwa;
- 3) zmiany katalogu zadań i kompetencji;
- 4) zmiany procedury wyboru organów jednostek pomocniczych i zasad ich działania.

Odnosząc się do poszczególnych postulatów petycji wskazuję:

Ad. 1 . Zmiana granic jednostek pomocniczych

Zmiana taka jest możliwa w szczególności z własnej inicjatywy Rady Miasta Torunia lub na podstawie wniosku co najmniej 150 mieszkańców zamieszkałych na danym obszarze (tak w § 1 ust 1 uchwały nr Nr 372/12 Rady Miasta Torunia z dnia 6 września 2012 r. w sprawie powołania okręgów będących jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Toruń oraz nadania im statutów)

Jednak, ewentualna zmian wymaga uprzedniego przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy, co wynika z § 60 Statutu Gminy Miasta Toruń (Dz.Urz. Woj. Kuj.Pom. z 2019 r. poz. 1569), który stanowi: „1. Jednostki pomocnicze tworzy się, łączy, dzieli oraz znosi w drodze uchwały Rady, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami Gminy. 2. Uchwała o utworzeniu jednostki pomocniczej może być podjęta z inicjatywy: 1) Rady; 3) co najmniej 150 mieszkańców mających stałe miejsce zamieszkania na terenie przyszłej jednostki. 3. Przy tworzeniu, łączeniu, podziale oraz znoszeniu jednostek pomocniczych należy brać pod uwagę ilość mieszkańców, zbliżony układ osadniczy i przestrzenny, więzi społeczne i gospodarcze, a także czynniki historyczne, które miały wpływ na ukształtowanie się danej wspólnoty.”

Urząd Miasta Torunia

Średniowieczny zespół miejski Torunia
od 1997 roku na liście Światowego
Dziedzictwa UNESCO

ul. Wały Gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń, tel.: 56 622 25 55, 56 611 87 52
fax: 56 611 58 11, e-mail: prezydent@um.torun.pl, www.um.torun.pl

Także z przepisu art. 5 ust 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) wynika, że jednostkę pomocniczą tworzy rada gminy, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy.

Mając powyższe na uwadze, utworzenie nowych i zmiana granic istniejących jednostek pomocniczych wymaga przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami.

Z uwagi na to, że przy ewentualnej zmianie granic okręgów dokonanej na skutek łączenia, podziału lub utworzenia nowych „należy brać pod uwagę ilość mieszkańców, zbliżony układ osadniczy i przestrzenny, więzi społeczne i gospodarcze, a także czynniki historyczne oraz naturalne granice, które miały wpływ na ukształtowanie się danej wspólnoty” (§ 1 ust 3 uchwały nr 372/12 Rady Miasta Torunia) zaproponowanie konkretnej zmiany powinna poprzedzać dodatkowa analiza tych czynników.

Ad. 2. Zmiany nazewnictwa

W ustawie o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) ustawodawca wskazał, (art. 5 ust 1), że: „Gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Jednostką pomocniczą może być również położone na terenie gminy miasto.”

Nie ma przeszkód formalnych, by jednostki pomocnicze nazwane w Toruniu okręgami nosiły nazwę inną np. osiedla.

Ad. 3. Zmiany katalogu zadań i kompetencji

Zgodnie z art. 18 ust 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy (Rady Miasta Torunia) należy ustalenie zakresu działania jednostek pomocniczych, zasad przekazywania im składników mienia do korzystania oraz zasad przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki.

Także z art. 35 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. W statucie określa się także organizację i zadania organów jednostek pomocniczych.

Wobec powyższego, ewentualne zmiany w tym zakresie wymagają konsultacji z mieszkańcami.

Odnosząc się do przykładowych propozycji zmian wskazanych w petycji, nie można pominąć faktu przyjęcia przez ustawodawcę i przez Radę Miasta Torunia rozwiązań statuujących jednostki pomocnicze z ich organami jako właśnie pomocnicze podmioty (nie posiadające osobowości prawnej) pełniące funkcje doradcze i konsultacyjne, wspierające i upowszechniające idee samorządowe a nie zinstytucjonalizowane i sformalizowane twory, których kompetencje i zadania nie będą czytelne dla mieszkańców lub utrudnią funkcjonowanie miasta.

W szczególności wskazać można, że:

- zgodnie z § 4 uchwały Rady Miasta Torunia nr 372/12 do kompetencji rady okręgu należy reprezentowanie mieszkańców okręgu i wyrażanie ich potrzeb poprzez wskazane w tym przepisie działania. Nie wydaje się zatem uzasadniony postulat zmiany zadań i dodanie „reprezentowanie osiedla i jego interesów”.

- zadania rad okręgów są wymienione w § 4 uchwały nr 372/12 i w statutach okręgów tj. w §§ 4 tychże. Proponowane w petycji zmiany dotyczące: organizowania terenów zieleni i małej architektury, budowy i remontów dróg lokalnych, usytuowania małej infrastruktury mogą być realizowane w ramach kompetencji wskazanych w statutach tj. w § 4 pkt 3 (wnioskowanie w sprawach lokalnych do Rady Miasta, Prezydenta Miasta i jednostek organizacyjnych gminy), w pkt 7 (opiniowanie zaplanowanych w budżecie miasta zamierzeń inwestycyjnych o charakterze lokalnym, zamierzeń, których lista z opisem rzeczowym jest publikowana w BIP); w pkt 8 (zgłaszanie bieżących uwag, propozycji i wniosków dotyczących inwestycji o charakterze lokalnym, na obszarze działania danej rady, na każdym etapie ich realizacji.)

- postulat rozszerzenia kompetencji o „organizowanie stref zamieszkania i stref płatnego parkowania” mogą rady okręgów realizować w ramach uprawnienia do wnioskowania w sprawach lokalnych do Rady Miasta, Prezydenta Miasta i jednostek organizacyjnych gminy (§ 4 pkt 3 statutow).

- proponowane rozszerzenia kompetencji o „kulturę, promocję i historię osiedla” prowadzenie dni osiedla, pchlich targów, wystaw, filmów także wydaje się możliwe do realizowania w ramach kompetencji wskazanej w § 4 pkt 3 statutow. Dodatkowo wyartykułowanie konkretnych potrzeb mieszkańców we wniosku rady okręgu ma odzwierciedlenie przy tworzeniu listy priorytetowych zadań publicznych realizowanych przez Gminę we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

- postulat rozszerzenia zadań rad okręgów o „handel osiedlowy” nie jest zrozumiały i odniesienie się do tej propozycji nie jest możliwe bez jej sprecyzowania.

- nie jest w pełni prawdziwa ocena zasad rozdysponowywania niewykorzystanych środków przeznaczonych w budżecie obywatelskim na poszczególne okręgi. Kwestię tę reguluje przepis § 30 uchwały nr 52/19 Rady Miasta Torunia z 7 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego w Toruniu. Stanowi on, że: „W przypadku niewykorzystania środków z puli któregośkolwiek z okręgów wynikającego z wyczerpania się listy projektów lub braku wystarczających środków na realizację kolejnego projektu z listy, Prezydent może: 1) utworzyć rezerwę w puli lokalnej, w której nastąpiło niewykorzystanie środków na poczet wydatków nieprzewidzianych na etapie oceny i szacowania kosztów realizacji wybranych projektów; 2) przenieść niewykorzystane środki do puli ogólnomiejskiej.”

Sugestia by środki niewykorzystane były przeznaczane „dla lokalnych samorządowców” wydaje się sprzeczne z ideą budżetu obywatelskiego, która zakłada, że o części wydatków gmin decydują mieszkańcy w ramach szczególnej formy konsultacji społecznych jaką jest budżet obywatelski.

Ad. 4. Zmiany procedury wyboru organów jednostek pomocniczych i zasad ich działania

Odnosząc się do propozycji zmiany procedury wyboru organów jednostek pomocniczych i zasad ich działania wskazać należy, że zgodnie z uchwałą 372/12 (§ 3 pkt 2) Rada okręgu wybrana przez mieszkańców liczy 10 członków stąd wskazanie w petycji 15 osób jest wynikiem jakiegoś nieporozumienia. Nie wydaje się, by postulat aby niezbędną ilość mieszkańców potrzebną do przeprowadzenia ważnych wyborów ograniczyć ze 150 do 10 mieszkańców był zasadny i sprzyjał promowaniu i rozwijaniu samorządności.

Niemniej ta kwestia podobnie jak kwestia wydłużenia czasu na przeprowadzenie wyborów należy do kompetencji Rady Miasta Torunia. Nie ma przeszkód formalnych by głosowanie odbywało się przez z góry określony czas w jednym dniu a nie w trakcie ogólnego zebrania.

Z poważaniem

Prezydent Miasta Torunia

Michał Zaleski